

Zadeva C-488/21

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

10. avgust 2021

Predložitveno sodišče:

Court of Appeal (pritožbeno sodišče, Irska)

Datum predložitvene odločbe:

27. julij 2021

Tožeča stranka/nasprotna stranka:

GV

Tožene stranke/pritožnice:

Chief Appeals Officer

Social Welfare Appeals Office

Minister for Employment Affairs and Social Protection

Irska

Attorney General

COURT OF APPEAL (PRITOŽBENO SODIŠČE)

[...] (ni prevedeno)

V ZADEVI V ZVEZI Z USTAVO

V ZADEVI V ZVEZI Z EUROPEAN CONVENTION ON

**HUMAN RIGHTS ACT 2003 (ZAKON O KONVENCIJI O ČLOVEKOVIH
PRAVICAH IZ LETA 2003)**

MED/

GV

TOŽEČA STRANKA

-IN-

**CHIEF APPEALS OFFICER, SOCIAL WELFARE APPEALS OFFICE,
THE MINISTER FOR EMPLOYMENT AFFAIRS AND SOCIAL
PROTECTION, IRELAND AND THE ATTORNEY GENERAL**

TOŽENE STRANKE

PREDLOG ZA SPREJETJE PREDHODNE ODLOČBE

ČLEN 267 PDEU

[...] (ni prevedeno)

Court of Appeal of Ireland (irsko pritožbeno sodišče) [...] (ni prevedeno) je v skladu s členom 267 PDEU Sodišču Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče ali Sodišče Evropske unije) v predhodno odločanje predložilo vprašanja, navedena v nadaljevanju.

VPRAŠANJA ZA PREDHODNO ODLOČANJE

- 1 Court of Appeal (pritožbeno sodišče) Sodišču v predhodno odločanje predlaga ta vprašanja:
  - (i) Ali je izvedena pravica do prebivanja, ki jo ima prednik v ravni črti delavca, državljana Unije, v skladu s členom 7(2) Direktive 2004/38/ES, pogojena z nadaljnjo odvisnostjo tega prednika od delavca?
  - (ii) Ali Direktiva 2004/38/ES preprečuje državi članici gostiteljici, da družinskemu članu delavca, državljana Unije, ki ima izvedeno pravico do prebivanja na podlagi njegove odvisnosti od tega delavca, omeji dostop do plačila socialne pomoči, če bi dostop do takega plačila pomenil, da ni več odvisen od tega delavca?
  - (iii) Ali Direktiva 2004/38/ES preprečuje državi članici gostiteljici, da družinskemu članu delavca, državljana Unije, ki ima izvedeno pravico do prebivanja na podlagi njegove odvisnosti od tega delavca, omeji dostop do plačila socialne pomoči, ker bo plačilo pomoči povzročilo, da bo zadevni družinski član postal nesorazmerno breme sistema socialne pomoči te države?

Pravica do prebivanja v skladu z Direktivo 2004/38/ES

- 2 Direktiva 2004/38/ES določa pogoje, ki urejajo uresničevanje pravice državljanov Unije in njihovih družinskih članov do prostega gibanja in prebivanja. Pravica do prebivanja iz Direktive 2004/38/ES je omejena z izpolnjevanjem nekaterih pogojev.
- 3 V členu 3 Direktive so določeni „*upravičenci*“ te pravice, ki vključujejo državljane Unije, ki se preselijo v državo članico ali v njej prebivajo, in njihove družinske člane. V skladu s členom 2(2) „*družinski član*“ pomeni:
  - „(a) zakonca;
  - (b) partnerja, s katerim je državljan Unije sklenil registrirano partnerstvo na podlagi zakonodaje države članice, če zakonodaja države članice gostiteljice obravnava registrirana partnerstva kot enakovredna zakonski zvezi in v skladu s pogoji, določenimi v ustrezni zakonodaji države članice gostiteljice;
  - (c) potomce v ravni črti, ki so mlajši od 21 let ali so vzdrževane osebe, in tiste zakonca ali partnerja, opredeljenega v točki (b);
  - (d) vzdrževane prednike v ravni črti in vzdrževane prednike v ravni črti zakonca ali partnerja, opredeljenega v točki (b).“
- 4 Oseba GV, ki je tožeča stranka v postopku v glavni stvari (nasprotna stranka v pritožbi), je družinski član v smislu člena 2(2)(d), kar pomeni, da spada v opredelitev vzdrževanega prednika v ravni črti.
- 5 V poglavju III Direktive je določen obseg pravice do prebivanja, ki jo lahko uveljavljajo tisti, ki izpolnjujejo pogoje iz Direktive. S členom 6 se dodeljuje pravica do prebivanja v obdobju do treh mesecev brez kakršnih koli pogojev ali kakršnih koli formalnosti, razen zahteve, da imajo osebe veljavno osebno izkaznico ali potni list.
- 6 V členu 7 je določeno prebivanje v obdobju, daljšem od treh mesecev, na katerega se državljani Unije lahko sklicujejo, če:
  - „(a) so delavci ali samozaposlene osebe v državi članici gostiteljici ali
  - (b) imajo dovolj sredstev zase in za svoje družinske člane, da med njihovim prebivanjem ne bodo postali breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici in če imajo celovito zavarovalno kritje za primer bolezni v državi članici gostiteljici ali
  - (c) – so vpisani v zasebno ali javno ustanovo, ki jo država članica gostiteljica pooblasti ali financira na osnovi svoje zakonodaje ali

upravne prakse, prvenstveno z namenom, da študirajo, kar vključuje poklicno usposabljanje, in

– imajo celovito zavarovalno kritje za primer bolezni v državi članici gostiteljici in zagotovijo ustreznemu nacionalnemu organu, z izjavo ali na kakšen drug enakovreden način, ki ga lahko izberejo, da imajo dovolj sredstev zase in za svoje družinske člane, da med njihovim prebivanjem ne bodo postali breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici, ali

- (d) so družinski člani, ki spremljajo ali so se pridružili državljanu Unije, ki izpolnjuje pogoje, navedene v točkah (a), (b) ali (c).“

7 Člen 14 Direktive 2004/38 določa ohranitev pravice do prebivanja:

- „1. Državljeni Unije in njihovi družinski člani imajo pravico do prebivanja, predvideno v členu 6, dokler ne postanejo nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici.
2. Državljeni Unije in njihovi družinski člani imajo pravico do prebivanja, predvideno v členih 7, 12 in 13, dokler izpolnjujejo pogoje določene v teh členih.

V posebnih primerih, v katerih obstaja utemeljen dvom, ali državljan Unije ali njegovi/njeni družinski člani izpolnjujejo pogoje, navedene v členih 7, 12 in 13, lahko države članice preverijo, če so ti pogoji izpolnjeni. To preverjanje se ne izvaja sistematično.“

8 Direktiva 2004/38/ES ne ureja neposredno dostopa do sistemov socialne varnosti držav članic. Državam članicam dovoljuje, da omejijo dostop do svojih sistemov socialne varnosti in tistim osebam, ki nimajo pravice do prebivanja, preprečijo ugodnost dostopa do svojih sistemov socialne varnosti. V uvodni izjavi 10 je navedeno:

„(10) Vendar osebe, ki uresničujejo svojo pravico do prebivanja, vseeno ne bi smele postati nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v državi članici gostiteljici v začetnem obdobju prebivanja. Zato bi morala biti pravica do prebivanja za državljane Unije in njihove družinske člane za obdobja, daljša od treh mesecev, zavezana pogojem.“

9 V uvodni izjavi 21 je poleg tega navedeno:

„(21) Vendar bi bilo treba prepustiti državi članici gostiteljici, da odloči, ali bo dodelila socialno pomoč drugim državljanom Unije kot tistim, ki so delavci ali samozaposlene osebe ali ki ohranijo ta status, ali njihovim družinskim članom za prve tri mesece prebivanja ali za daljše obdobje v primeru iskalcev zaposlitve ali pomoč za vzdrževanje

v času študija, vključno s poklicnim usposabljanjem, pred pridobitvijo pravice do stalnega prebivališča.“

- 10 V tem smislu je upošteven tudi člen 24 Direktive o državljanstvu, v katerem je določeno:

„1. Ob upoštevanju posebnih določb, ki so izrecno predvidene v Pogodbi in sekundarni zakonodaji, bi morali vsi državljani Unije, ki na podlagi te direktive prebivajo na ozemlju države članice gostiteljice, uživati enako obravnavanje kot državljani te države članice v okviru Pogodbe. Uživanje te pravice se razširi na družinske člane, ki niso državljani države članice in ki imajo pravico do prebivanja ali do stalnega prebivanja.

2. Z odstopanjem od odstavka 1 država članica gostiteljica ni dolžna podeliti pravice do socialne pomoči v prvih treh mesecih prebivanja ali, kjer ustreza, v daljšem obdobju, predvidenem v členu 14(4)(b), niti ni dolžna, pred pridobitvijo pravice do stalnega prebivališča, dodeliti pomoči za vzdrževanje v času študija, vključno s poklicnim usposabljanjem, ki obsega študentske pomoči ali študentska posojila, drugim osebam, razen delavcem, samozaposlenim osebam, osebam, ki ohranijo takšen status[,] in članom njihovih družin.“

The European Communities (Free Movement of Persons) Regulations 2015 (uredba v zvezi z Evropskimi skupnostmi (o prostem gibanju oseb) iz leta 2015)

- 11 Z uredbo v zvezi z Evropskimi skupnostmi (o prostem gibanju oseb) iz leta 2015 (S.I. 548 iz leta 2015) (v nadaljevanju: uredba iz leta 2015) so bile v irsko pravo prenesene obveznosti, ki izhajajo iz Direktive 2004/38/ES.

- 12 V členu 3(5)(b) uredbe iz leta 2015 je „*upravičen družinski član*“ opredeljen kot:

- „(i) zakonec ali registrirani partner državljana Unije,
- (ii) potomec v ravni črti državljana Unije ali njegovega zakonca ali registriranega partnerja, ki je:
  - (I) mlajši od 21 let ali
  - (II) vzdrževana oseba državljana Unije ali njegovega zakonca ali registriranega partnerja ali
- (iii) vzdrževani prednik v ravni črti državljana Unije ali njegovega zakonca ali registriranega partnerja.“

- 13 Pravica do prebivanja na Irskem je ustanovljena s členom 6 uredbe iz leta 2015, katere člen 6(3)(a) določa:

(3) (a) Državljan Unije, za katerega se uporablja člen 3(1)(a), lahko prebiva v državi v obdobju, daljšem od treh mesecev, če:

- (i) je delavec ali samozaposlen v državi,
  - (ii) ima dovolj sredstev zase in za svoje družinske člane, da med prebivanjem ne bodo postali nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v tej državi, in ima celovito zavarovalno kritje za primer bolezni zase in svoje družinske člane,
  - (iii) je vpisan v izobraževalno ustanovo, ki jo država pooblasti ali financira, prvenstveno z namenom, da tam študira, in ima celovito zavarovalno kritje za primer bolezni zase in svoje družinske člane ter pred Minister (minister) da zagotovi, z izjavo ali na kakšen drug način, da ima dovolj sredstev zase in za svoje družinske člane, da ne bodo postali nesorazmerno breme sistema socialne pomoči v državi,
- ali
- (iv) je v skladu z odstavkom 4 družinski član državljana Unije, ki izpolnjuje enega ali več pogojev iz točk (i), (ii) ali (iii).

14 V členu 11(1) uredbe iz leta 2015 je določena ohranitev pravice do prebivanja na Irskem. Ta člen določa:

11. (1) Oseba, ki prebiva v državi na podlagi členov 6, 9 ali 10, ima pravico prebivati v državi, dokler izpolnjuje ustrezno določbo zadevne uredbe in ne postane nesorazmerno breme sistema socialne pomoči države.

DEJANSKO STANJE, KI JE PRIVEDLO DO VLOŽITVE PREDLOGA

- 15 Dejansko stanje spora, ki je sprožil zastavljena vprašanja, je naslednje. Oseba GV je državljanka Romunije in mati osebe AC, romunske državljanke, ki prebiva in dela na Irskem. Oseba AC je tudi naturalizirana irska državljanka.
- 16 Oseba GV je prebivala na Irskem v različnih obdobjih, tudi med letoma 2009 in 2011, nato pa se je vrnila v Romunijo. Iz podatkov v njeni prošnji za invalidnino je razvidno, da se je v obdobju 2011–2016 selila med Irsko, Romunijo in Španijo. Minister for Employment Affairs and Social Protection (minister za zaposlovanje in socialno varstvo, v nadaljevanju: Minister) meni, da so se podatki, ki jih je oseba GV predložila za to obdobje, občasno razlikovali.
- 17 Oseba GV v zapriseženi izjavi navaja, da je že 15 let ločena od moža in je bila v tem obdobju finančno odvisna od hčerke, ki ji je občasno nakazovala denar. Oseba

GV je to trditev podprla s sklicevanjem na dokaze o nakazilih prek Western Union v letih 2007, 2008, 2011 in 2016.

- 18 Leta 2017 se je oseba GV vrnila na Irsko in od takrat prebiva tukaj. V zapriseženi izjavi v tem postopku oseba GV navaja, da so se ji leta 2017 pojavile degenerativne artritične spremembe. Oseba GV je kmalu po vrnitvi na Irsko, 28. septembra 2017, vložila prošnjo za invalidnino v skladu z Allowance under the Social Welfare Consolidation Act 2005 (prečiščeni zakon o socialni varnosti iz leta 2005), kakor je bil spremenjen (v nadaljevanju: zakon iz leta 2005). Oseba GV trdi, da zakonito prebiva na Irskem kot vzdrževani starš delavke, ki je državljanica Unije. Minister meni, da GV prebiva na Irskem kot vzdrževana prednica v ravni črti delavke, ki je državljanica Unije, pri čemer je zakonita narava tega prebivanja odvisna od tega, ali še izpolnjuje pogoje za prebivanje.
- 19 Novembra 2017 je Minister osebi GV dodelil osebno številko za dostop do javnih storitev. Osebna številka za dostop do javnih storitev je edinstvena referenčna številka, ki se dodeli osebam s prebivališčem na Irskem za dostop do socialne pomoči države.
- 20 Prošnja za invalidnino je bila sprva zavrnjena z odločbo z dne 27. februarja 2018. Na odločbo je bila vložena pritožba, ki je bila 12. februarja 2019 zavrnjena. V obeh primerih je bilo ugotovljeno, da oseba GV nima pravice do prebivanja na Irskem. Na podlagi vloge, ki jo je v imenu GV vložila nevladna organizacija Crosscare, se je odločba o pritožbi ponovno preučila. Z odločbo z dne 2. julija 2019 je bilo odločeno, da ima oseba GV pravico do prebivanja, vendar ni upravičena do socialne pomoči.
- 21 Naknadno je bil pri Chief Appeals Officer (glavna pooblaščenka za pritožbe) vložen zahtevek za revizijo odločbe, ki jo je izdal Appeals Officer (pooblaščenec za pritožbe). Na podlagi revizije je bila 23. julija 2019 izdana odločba, v kateri je bilo ugotovljeno, da oseba GV ni upravičena do invalidnine. Glavna pooblaščenka za pritožbe je ugotovila, da se je Appeals Officer (pooblaščenec za pritožbe) „*prepričal, da je [oseba GV] vzdrževani prednik v ravni črti državljana Unije, ki je delavec na Irskem*“. Navedeno je bilo tudi, da je pooblaščenec za pritožbe ugotovil, da je oseba GV „*dokazala obstoj odvisnosti, še preden se je [oseba GV] pridružila svoji hčerki na Irskem*“. Glavna pooblaščenka za pritožbe je glede pravice osebe GV do prebivanja navedla to sklepno ugotovitev:

„Vendar v skladu z Direktivo 2004/38/ES in uredbo iz leta 2015 (S.I. 548 iz leta 2015), s katero je bila Direktiva prenesena, pravica do prebivanja ni brezpogojna. Direktiva in uredba razlikujeta med delovno aktivnimi osebami in tistimi, ki to niso.“

V členu 11 S.I. 548 iz leta 2015, ki obravnava ohranitev pravice do prebivanja, je določeno:

„Oseba, ki prebiva v državi na podlagi členov 6, 9 ali 10, ima pravico prebivati v državi, dokler izpolnjuje ustrezno določbo zadevne uredbe in ne postane nesorazmerno breme sistema socialne pomoči države.“

[Oseba GV] prebiva v državi na podlagi člena 6, toda pravica do prebivanja ni brezpogojna, zato lahko v državi prebiva, dokler izpolnjuje določbe člena 6 in ne postane nesorazmerno breme sistema socialne pomoči države.

Zato menim, da pooblaščenec za pritožbe ni napačno uporabil prava iz razlogov, ki jih je gospa Hetherington navedla v imenu [osebe GV], in moram v teh okoliščinah zavrniti revizijo odločbe pooblaščenca za pritožbe.“

Sklicevanje na „člen 6“ v zgornjem besedilu je sklicevanje na člen 6 zgoraj navedene uredbe iz leta 2015 in ne na člen 6 Direktive. Člen 6(3)(a) ustreza členu 7(1) Direktive, ki se z njim prenaša v irsko zakonodajo.

INVALIDNINA – ZADEVNI ZAKONODAJNI OKVIR

- 22 Invalidnina je opredeljena v poglavju 10 dela 3 zakona iz leta 2005 in se izplačuje osebi, ki izpolnjuje merila, določena v členu 210 zakona iz leta 2005, in sicer:
- (a) oseba je dopolnila 16 let, vendar ni dopolnila upokojitvene starosti,
  - (b) oseba je zaradi določene invalidnosti bistveno omejena pri pridobitvi zaposlitve, ki bi bila, če te invalidnosti ne bi imela, primerna zanjo glede na njeno starost, izkušnje in usposobljenost, ne glede na to, ali oseba uporablja storitev usposabljanja invalidov v skladu s členom 68 Health Act (zakon o zdravstvu) iz leta 1970,
  - (c) v skladu z odstavkom 2 tedenska sredstva osebe ne presegajo zneska invalidnine (vključno z morebitnim povečanjem le-te), ki bi se osebi izplačala v skladu s poglavjem 10, če ne bi imela nobenih sredstev.
- 23 Invalidnina je socialna pomoč, ki se posamezniku izplača, ne da bi moral plačevati prispevke za socialno varnost. Njeno plačilo se financira iz splošnih davkov in se za notranje namene razvršča med nadomestila.¹ Invalidnina je za namene Uredbe (ES) št. 883/2004 opredeljena kot posebna denarna dajatev, za katero se ne plačujejo prispevki. Navedena je v Prilogi X k Uredbi št. 883/2004. Namen plačila

¹ Sistem socialnega varstva na Irskem vključuje univerzalna plačila (npr. otroški dodatek), dodatke (ki so povezani s plačilom prispevkov za socialno zavarovanje in jih financira Social Insurance Fund (sklad socialnega zavarovanja)) in nadomestila (ki niso povezana s plačilom prispevkov za socialno zavarovanje in se financirajo iz splošnih davkov).

je zaščita pred revščino (glej sodbo v zadevi Petecel/The Minister for Social Protection [2020] IESC 41, točka 29). Irska država je za izplačilo invalidnin v letu 2018 porabila 1,6 milijarde EUR.

- 24 Oseba je upravičena do izplačila invalidnine, če izpolnjuje merila upravičenosti, ki vključujejo zdravstvena merila in oceno materialnega položaja. Z zdravstvenimi merili je predpisano, da mora biti oseba zaradi navedene invalidnosti bistveno omejena pri pridobitvi zaposlitve, ki bi bila, če invalidnosti ne bi imela, primerna zanjo glede na njeno starost, izkušnje in usposobljenost, ne glede na to, ali oseba uporablja storitev usposabljanja invalidov v skladu s členom 68 zakona o zdravstvu iz leta 1970. Ocena materialnega položaja vključuje izračun vseh sredstev v skladu s pravili iz priloge 3 k zakonu iz leta 2005. To vključuje izračun vseh dohodkov in kapitala, ki so na voljo posamezniku. Izračun dohodka vključuje vse dohodke, ki jih oseba prejme od družinskega člana. Invalidnina se posameznikom izplačuje, dokler izpolnjujejo merila upravičenosti.
- 25 S členom 210(9) zakona iz leta 2005 je izključeno izplačilo invalidnine osebi, ki nima običajnega prebivališča v državi. Običajno prebivališče je opredeljeno v členu 246(1) zakona iz leta 2005. V skladu s členom 246(5) zakona iz leta 2005 oseba (za namene zakona) ne more imeti običajnega prebivališča na Irskem, če nima pravice prebivati v tej državi. Odločba, ki jo je oseba GV izpodbijala, je temeljila na tem, ali ima pravico do prebivanja na Irskem in ali bi z izgubo statusa vzdrževane osebe postala nesorazmerno breme sistema socialne pomoči države.

DOSEDANJI POSTOPEK

- 26 High Court (višje sodišče) je s sklepom z dne 21. oktobra 2019 osebi GV dovolilo, da zahteva sodni nadzor nad odločbo glavne pooblaščenke za pritožbe z dne 23. julija 2019. Postopek je potekal pred sodnikom Simonsom, ki je sodbo izrekel 29. maja 2020. High Court (višje sodišče) je izdalo odredbo *certiorari*, s katero je razveljavilo odločbo glavne pooblaščenke za pritožbe, in poleg tega podalo izjavo, da besedilo „... *in ne postane nesorazmerno breme sistema socialne pomoči države*“ v členu 11(1) uredbe v zvezi z Evropskimi skupnostmi (o prostem gibanju oseb) iz leta 2015 (S.I. 548 iz leta 2015) ni v skladu z Direktivo Sveta 2004/38/ES, če se uporablja za osebo, ki uveljavlja pravico do prebivanja v skladu s členom 6(3)(a)(iv) uredbe iz leta 2015 in je družinski član državljan Unije, ki izpolnjuje pogoje iz člena 6(3)(a)(i) uredbe iz leta 2015.
- 27 Če povzamemo, High Court (višje sodišče) je ugotovilo, da je oseba GV ustrezala opredelitvi družinskega člana v skladu s členom 2(2)(d) Direktive in da je izpolnjevala zahtevo glede vzdrževanja iz člena 2(2)(d), saj sodnik High Court (višje sodišče) meni, da če je odvisnost (zadevnega družinskega člana državljan Unije) ugotovljena v državi izvora, ko vloži prošnjo za pridružitve državljanu Unije, ki ga vzdržuje, v državi članici gostiteljici, se ne zahteva, da mora ta družinski član ostati vzdrževana oseba državljan Unije, da bi imel pravico do prebivanja v državi članici gostiteljici. Sodnik je zato sklenil, da ima oseba GV

pravico do prebivanja v državi in da ne obstaja zahteva „glede samozadostnosti v primeru delavca in vzdrževanega družinskega člana v skladu s členom 7(1)(a) ali 7(1)(b).“ Ugotovil je, da je glavna pooblaščenka za pritožbe naredila napako, in odločil (v točkah 85 in 86):

„85. Obrazložitev glavne pooblaščenke za pritožbe in določbe člena 11, na katere se je oprla, niso v skladu z zahtevami direktive o državljanstvu. Zakonodajalec Unije je odredil, da državi članici ne nastane nesorazmerno breme, če vzdrževanim družinskim članom delavca migranta prizna pravico do enakega obravnavanja v zvezi s socialno pomočjo. Zahteva glede samozadostnosti ne velja za vzdrževane družinske člane delavca migranta, ki zakonito prebivajo v državi več kot tri mesece.

86. Naložitev zahteve glede samozadostnosti za druge kategorije državljanov Unije na podlagi točk (b) in (c) člena 7(1) direktive o državljanstvu je sicer v skladu z zakonodajo Unije, vendar gre člen 11 domače uredbe predaleč in je neveljaven v delu, v katerem je njegov namen takšno zahtevo razširiti na *vzdrževanega družinskega člana* delavca migranta, ki zakonito prebiva v državi. Tega vidika člena 11 se ne sme uporabiti, ker ni v skladu z določbami direktive o državljanstvu, ki imajo neposreden učinek.“

- 28 Glavna pooblaščenka za pritožbe in Minister sta se na to odločitev pritožila pri Court of Appeal (pritožbeno sodišče), ki je odločilo, da je treba vprašanje predložiti Sodišču Evropske unije v skladu s členom 267 PDEU.

POVZETEK TRDITEV STRANK

- 29 Minister trdi, da je besedilo v členu 11(1) uredbe iz leta 2015 „[...] *in ne postane nesorazmerno breme sistema socialne pomoči države*“ združljivo z Direktivo, če se uporablja za osebe, kot je GV, ki prispejo v državo in uveljavljajo izvedeno pravico do prebivanja, ker so vzdrževani predniki v ravni črti državljana Unije kot delavca, ki izvršuje svoje pravice do prostega gibanja v državi. Minister trdi, da opredelitev družinskega člana iz člena 2(2)(d) Direktive 2004/38/ES vključuje zahtevo, da mora družinski član ostati vzdrževana oseba državljana Unije, dokler se uveljavlja izvedena pravica do prebivanja, ter da izgubi izvedeno pravico do prebivanja, ko ni več vzdrževana oseba. Minister trdi, da če bi osebi GV odobrili invalidnino, ne bi bila več vzdrževana oseba hčerke, kot navaja, in zato ne bi več imela izvedene pravice do prebivanja v skladu z Direktivo 2004/38/ES.
- 30 V podporo tej trditvi Minister navaja, da je namen Direktive vzpostaviti pravico do prebivanja pod določenimi pogoji in da je vsaka pravica do uveljavljanja socialne pomoči države članice posledica možnosti uveljavljanja pravice do prebivanja (glej sodbo v zadevi Dano/Jobcenter Leipzig (C-333/13, ECLI:EU:C:2014:2358), točke od 68 do 71). Minister trdi tudi, da je Sodišče priznalo, da imajo države članice pravico omejiti dostop do svojih sistemov socialne varnosti in da bodo le osebe, ki izpolnjujejo pogoje, na katerih temelji

pravica do prebivanja, upravičene do socialnovarstvenih prejemkov (glej sodbe v zadevah Dano/Jobcenter Leipzig, C-333/13, točke od 73 do 75, Brey (C-140/12, ECLI:EU:C:2013:565), Komisija/Združeno kraljestvo (C-308/14, ECLI:EU:C:2016:436) in Alimanovic (C-67/14, ECLI:EU:C:2015:597)).

- 31 Stališče, ki ga zagovarja Minister, je, da člen 11(1) uredbe iz leta 2015 ne vsebuje absolutne omejitve za izplačilo socialne pomoči, temveč presojo, ali bi zadevni prosilec zaradi dodelitve zadevne socialne pomoči glede na dejstva v konkretnem primeru postal „*nesorazmerno breme sistema socialne pomoči države*“.
- 32 High Court (višje sodišče) je odločilo, da se o odvisnosti dokončno odloča v času, ko se želi družinski član pridružiti delavcu, ki je državljan Unije, v državi članici gostiteljici, tj. da je treba presoditi, ali odvisnost obstaja samo „*v državi izvora in ko družinski član zaprosi za pridružitve državljanu Unije, od katerega je odvisen*“. Minister trdi, da se iz tega, kako je to sodišče obravnavalo pojem odvisnosti, ne pride do te ugotovitve. Minister ugotavlja, da se obstoječe odločbe sodišč osredotočajo na to, kako je mogoče ugotoviti odvisnost osebe (zlasti pred prihodom v državo), in ne na okoliščine, v katerih odvisnost *preneha* po prihodu v državo, ali na to, kako se lahko še naprej šteje, da obstaja. Minister meni, da ko preneha odvisnost, preneha tudi izvedena pravica do prebivanja na tej podlagi. To je na primer razvidno iz uporabe sedanjika („*so*“ vzdrževane osebe) v členu 2(2) Direktive. Stališče, ki ga zagovarja Minister, je, da nič v pravu Unije ne preprečuje ponovne presoje, ali navedena odvisnost, na kateri temelji izvedena pravica do prebivanja, obstaja tudi v državi gostiteljici. Nasprotno, člen 14(2) Direktive potrjuje, da pravica do prebivanja v skladu s členom 7 Direktive obstaja, dokler družinski član izpolnjuje pogoje iz Direktive.
- 33 Kot odgovor na sklicevanje osebe GV na sodbo v zadevi Lebon (316/85, ECLI:EU:C:1987:302) Minister navaja, da je v tem primeru Sodišče v okviru obravnave pravic iz Uredbe 1612/68 presodilo, da gre pri presoji odvisnosti za „*dejansko stanje, in sicer zagotavljanje podpore s strani delavca, pri čemer ni treba ugotoviti razlogov za uporabo podpore delavca*“ in da „*status vzdrževanega družinskega člana ne predpostavlja obstoja preživitvene pravice*“ (glej tudi sodbo v zadevi Jia (C1/05, ECLI:EU:C:2007:1, točki 36 in 37). Sodišče je v zadevi Lebon potrdilo tudi, da lahko oseba izgubi pravico do socialne pomoči, če odvisnost preneha (glej točko 14). S sodbo v zadevi Singh (C-218/14, ECLI:EU:C:2015:476) je bilo potrjeno, da se pravica družinskih članov državljanu Unije do prebivanja na ozemlju države članice gostiteljice na podlagi člena 7(2) ohrani samo, dokler izpolnjujejo pogoje iz te določbe (glej točko 57).
- 34 Minister tudi ugotavlja, da je Sodišče odločilo tudi, da je treba zato, da bi se osebo štelo za vzdrževano, „*dokazati obstoj dejanskega položaja odvisnosti*“ (sodba v zadevi Reyes (C-423/12, ECLI:EU:C:2014:16) točka 20; sodba v zadevi Jia (C-1/05, točka 20)). Minister navaja, da je Sodišče v zadevi Reyes potrdilo, da mora za izpolnitev pogojev v skladu s členom 2(2) odvisnost obstajati pred vstopom v državo članico (v točki 22), in ugotovilo, da se takšna odvisnost lahko dokaže z rednim plačevanjem denarne vsote vzdrževani osebi. Ugotovljeno je bilo

tudi, da dejstvo, da je imel družinski član priložnost najti zaposlitev, ni vplivalo na razlago pojma odvisnosti in da država članica ni mogla od družinskega člana, ki je potomec, zahtevati, da je poskušal najti zaposlitev v svoji državi izvora, da bi ga bilo mogoče obravnavati kot vzdrževano osebo, prav tako pa dejstvo, da bi družinski član, ki je potomec, lahko dobil zaposlitev v državi članici, ni preprečevalo, da bi ohranil status »vzdrževane osebe« (glej točki 28 in 33). Vendar Minister navaja, da se je zadeva Reyes nanašala na vstop v državo, namreč na predhodno presojo odvisnosti ob prihodu v državo. V nasprotju s tu obravnavanim vprašanjem se ni nanašala na to, ali se status odvisnosti lahko izgubi, če družinski član prebiva v državi gostiteljici.

- 35 Oseba GV trdi, da je člen 11(1) domače izvedbene uredbe nezakonit in *ultra vires* z vidika Direktive o državljanstvu, saj državljanom Unije, ki delajo v državi, in njihovim upravičenim družinskim članom, kot je vzdrževani prednik v ravni črti, nalaga pogoj „nesorazmernega bremena“ v okoliščinah, ko člen 7 Direktive tega pogoja ne določa. Hči osebe GV je državljanica Unije ter že več let prebiva in dela v državi; torej ima pravico do prebivanja v državi v skladu s členom 7(1)(a). Oseba GV, ki je vzdrževani prednik v ravni črti, ima torej pravico do prebivanja v državi v skladu s členom 7(1)(d). Če družinski član, kot je na primer oseba GV, prebiva v državi članici v skladu s členom 7(1)(d) kot družinski član državljanca Unije, ki prebiva v skladu s členom 7(1)(a), zanj ne velja pogoj „nesorazmernega bremena“. Oseba GV trdi, da so pogoji, ki veljajo za vsako kategorijo državljanov Unije in njihove družinske člane, izčrpno določeni v členu 7 in da državam članicam ni dovoljeno uvesti dodatnih pogojev, razen tistih, ki so določeni v navedenem členu. Zahteva glede samozadostnosti je omejena na delovno neaktivne državljanke in njihove družinske člane ter študente in njihove družinske člane. Kar zadeva slednje, je kategorija družinskih članov študenta, ki so upravičeni do prebivanja, omejena s členom 7(4).
- 36 Poleg tega, kot je opozoril sodnik High Court (višje sodišče) v točki 21 svoje sodbe, „pravica do enakega obravnavanja ne velja samo za državljanke Unije, ampak tudi za družinske člane, ki so državljanke tretjih držav s pravico do prebivanja ali stalnega prebivališča v državi gostiteljici.“ S členom 24(2) je dovoljeno odstopanje, v skladu s katerim država članica gostiteljica ni dolžna podeliti pravice do socialne pomoči, vendar se to odstopanje uporablja samo v prvih treh mesecih prebivanja (člen 6) ali za državljanke Unije, ki iščejo zaposlitev (člen 14(4)(b)); nič od tega ne velja v obravnavanem primeru.
- 37 Oseba GV dalje trdi, da sodna praksa Sodišča Evropske unije o pojmu odvisnosti ne podpira trditve, ki jo je navedel Minsiter, da bi uveljavljanje socialne pomoči pomenilo, da oseba GV ni več odvisna od svoje hčere. Sodišče Evropske unije je v točki 21 sodbe v zadevi Reyes odločilo:

„Ta odvisnost izhaja iz dejanskega položaja, ki ga opredeljuje okoliščina, da finančno podporo družinskega člana zagotavlja državljan Unije, ki je uporabil svojo pravico do prostega gibanja, ali njegov zakonec (zgoraj navedena sodba Jia, točka 35).“

- 38 Poleg tega je bilo v zadevi Reyes v točki 22 ugotovljeno, da mora „[p]otreba po finančni pomoči [...] obstajati v državi izvora takega potomca ali v državi, iz katere prihaja, ko je zaprosil za to, da se pridruži navedenemu državljanu“ in da je zgoraj navedeno izpolnjeno, ko: „državljan Unije v daljšem obdobju potomcu redno plačuje denarni znesek, ki ga potrebuje za izpolnjevanje svojih osnovnih potreb v izvorni državi, torej dokazuje obstoj položaja dejanske odvisnosti potomca od navedenega državljana“ (točka 24).
- 39 V zadevi Reyes je Sodišče Evropske unije obravnavalo tudi vprašanje, ali bi lahko družinski član izgubil status vzdrževane osebe, ko je v državi članici gostiteljici (v tem primeru zato, ker je družinski član pridobil zaposlitev), pri čemer je v točki 33 ugotovilo, da „je treba člen 2, točka 2(c), Direktive 2004/38 razlagati tako, da dejstvo, da je za družinskega člana zaradi njegovih osebnih okoliščin, kot so starost, izobrazba in zdravstveno stanje, mogoče šteti, da bo razmeroma lahko našel zaposlitev, in da se poleg tega namerava zaposliti v državi članici gostiteljici, ne vpliva na razlago pogoja biti ‚vzdrževana oseba‘ iz te določbe“.
- 40 Sodnik High Court (višje sodišče) je v točkah 51 in 52 sodbe v obravnavanem primeru odločil:
- „51. Ista logika velja, kadar do *poznejše* izgube odvisnosti pride zato, ker se je družinskemu članu v državi članici gostiteljici dodelila socialna pomoč. Če se ugotovi zahtevana odvisnost v državi izvora v času, ko se uveljavlja izvedena pravica do prebivanja, poznejša dodelitev socialne pomoči ne vpliva na status glede prebivanja.
52. Nasprotna razlaga, podana v imenu toženih strank, ni le neskladna z zgoraj obravnavano sodno prakso, temveč bi bila neskladna tudi s členom 24 Direktive o državljanstvu [...]“
- 41 Oseba GV se ne strinja s trditvijo, ki jo je podal Minister, da odločbe Sodišča Evropske unije v zadevah, kot so Lebon, Jia in Reyes, obravnavajo predvsem vprašanje, kako je mogoče ugotoviti odvisnost za namen vzpostavitve prvotne pravice do prebivanja, in ne okoliščin, v katerih odvisnost preneha, ali kako se lahko šteje, da še obstaja. Sodišče Evropske unije je v zadevah Lebon in Reyes obravnavalo prav to vprašanje. Sodišče je v točki 20 sodbe v zadevi Lebon ugotovilo:
- „Zahtevek za odobritev najnujnejših sredstev za preživljanje (v nadaljevanju: minimex), ki ga je vložil družinski član delavca migranta, ki ga slednji vzdržuje, ne more vplivati na status vlagatelja zahtevka kot vzdrževanega družinskega člana delavca. Nasprotna odločitev bi pomenila, da bi lahko z dodelitvijo minimexa vlagatelj zahtevka izgubil status vzdrževanega družinskega člana, kar bi upravičilo prenehanje izplačevanja minimexa ali celo izgubo pravice do prebivanja. Takšna rešitev bi v praksi vzdrževanemu družinskemu članu delavca preprečila, da bi zahteval minimex, in bi zato ogrožala enako obravnavanje delavca migranta. Status

vzdrževanega družinskega člana delavca je zato treba obravnavati neodvisno od dodelitve minimexa.“

Poleg tega oseba GV navaja, da je trditev, ki jo podaja Minister, da so ključne okoliščine, v katerih odvisnost bodisi preneha, ali kako se lahko šteje, da še vedno obstaja, v temelju nelogična. Če je – glede na navedbe tožene stranke – v skladu s sodbo v zadevi Reyes in v njej navedenimi zadevami zahteva po dokazovanju odvisnosti za namene ugotavljanja statusa upravičenega družinskega člana osredotočena na ugotavljanje odvisnosti v državi izvora, je trditev, ki jo podaja Minister, da je treba dokazati tudi nadaljnjo odvisnost v državi članici gostiteljici, povsem napačna.

- 42 Nazadnje, v imenu osebe GV se navaja, da bi stališče, ki ga zagovarja Minister kršilo pravico do enakega obravnavanja iz člena 24 Direktive o državljanstvu, ki določa le tri odstopanja, od katerih se nobeno ne uporablja v tem primeru. To je potrdilo Sodišče v združenih zadevah Vatsouras (C-22/08 in C-23/08, ECLI:EU:C:2009:344), zadevi Komisija/Avstrija (C-75/11, (ECLI:EU:C:2012(605) in zadevi Dano (C-333/13). Sodišče je že v zadevi L.N. (C-46/12, ECLI:EU:C:2013:97) potrdilo, da ker gre za izjemo od načela enakega obravnavanja iz člena 18 PDEU, v razmerju do katerega je člen 24(1) Direktive 2004/38/ES le posebna določba, je treba odstavek 2 člena 24 razlagati ozko in v skladu z določbami Pogodbe, vključno z določbami v zvezi z državljanstvom Unije in s prostim gibanjem delavcev. Čeprav je v odločbi Sodišča v zadevi Brey navedeno, da imajo lahko države članice „diskrecijske pravice“, je navedeno tudi, da je ne smejo uporabiti tako, da bi posegale v cilj Direktive 2004/38/ES.

NAVEDBA RAZLOGOV, ZARADI KATERIH JE PREDLOŽITVENO SODIŠČE PODALO PREDLOG ZA SPREJETJE PREDHODNE ODLOČBE

- 43 Čeprav se organi, na katere sta se obrnili stranki, ukvarjajo z vprašanji, kakršna so predložena, nobeden od njih ne obravnava točno takih vprašanj, kot so navedena v tem predlogu, in ni mogoče reči, da so zadeve, na katere se nanaša ta postopek, *acte claire*. Zadeva Lebon, na katero se sklicuje oseba GV, sega v leto 1987 in se nanaša na Direktivo 1612/68. Zastavljena vprašanja so systemskega pomena tako v smislu polnega obsega pravic do prebivanja, ki jih imajo vzdrževani družinski člani državljanov Unije v skladu z Direktivo 2004/38/ES, kot tudi v smislu upravičenosti takih družinskih članov do dostopa do sistemov socialnega varstva držav članic gostiteljic. Postavljena vprašanja vključujejo razlago Direktive 2004/38/ES in obstoječe sodne prakse Sodišča Evropske unije, zato Court of Appeal (pritožbeno sodišče) meni, da za izrek sodbe v postopku v glavni stvari potrebuje odločbo o predloženih vprašanjih.

[...] (ni prevedeno)